

Verlag ontwikkelgesprek Bachelor of Nursing (BoN)

Inleiding

Deze publicatie bevat de uitkomsten van het ontwikkelgesprek dat de opleiding Bachelor of Nursing op 19 september 2022 met (een afvaardiging van) het panel heeft gevoerd in het kader van de visitatie. Het ontwikkelgesprek is een aanvulling op het adviesrapport van het visitatiepanel dat separaat van dit verslag wordt aangeboden aan de NVAO.

Ontwikkelvragen

In het ZER en tijdens de visitatiedag is herhaald ter sprake gekomen dat de BoN-opleiding doorlopend op zoek is naar nieuwe marktkansen en de ambitie heeft deze marktkansen snel in producten en diensten om te zetten. Hierbij gelden als uitgangspunten kwaliteit, praktijkgerichtheid en co-creatie met het werkveld. Momenteel ziet het BoN-team de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn op het gebied van verzorging en verpleging (vanaf niveau 3 tot en met niveau 6) als een belangrijke marktkans. Bij de ontwikkeling van een dergelijke doorlopende leerlijn doen zich echter een aantal uitdagingen voor, die het BoN-team graag ter advies aan het visitatiepanel voorlegt:

- (1). Wat is de visie van het panel op doorlopende leerlijnen in algemene zin en op een doorlopende leerlijn verzorging en verpleging in het bijzonder?
- (2). Welke (onderwijskundige) adviezen heeft het panel om, gezien de bestaande onderwijskundige verschillen tussen mbo en hbo, tot een daadwerkelijke doorlopende leerlijn verzorging en verpleging te komen?
- (3). Welke adviezen heeft het panel, gezien zijn kennis van inhoud en organisatie van het huidige BoN-curriculum, om bij de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn verzorging en verpleging tot een goede balans tussen innoveren en kwaliteitsborging te komen?

Vraag 1

De opleiding geeft aan dat de gestelde vraag in het DNA van de BoN leeft: *continue opzoek naar nieuwe marktkansen*.

Het panel geeft aan dat het een prachtige visie is om te streven naar een doorlopende leerlijn. Maar in de praktijk is er de ervaring dat het laten doorstromen van studenten van mbo naar hbo lastig is om goed neer te zetten. Dit in verband met fundamentele verschillen tussen het mbo en het hbo in cultuur, opzet en structuur. Hoe laat je deze verschillende 'talen' op elkaar aansluiten? Dit vraagt veel van

ontwikkelaars en docenten en kost veel tijd. Het panel geeft als voorbeeld een samenwerking met een hogeschool en het ROC. Het voortraject heeft veel tijd gekost om helder te krijgen wat er wordt verstaan onder een doorlopende leerlijn en om iedereen op één lijn te krijgen. En dan was de echte onderwijsontwikkeling nog niet eens van start gegaan.

De opleiding vraagt wat het panel onder een doorlopende leerlijn verstaat?

Samenhangend onderwijs, waarbij de brug tussen mbo en hbo wordt gebouwd. Het verschil tussen mbo en hbo zit voor een belangrijk deel in de didactiek (mate van zelfstandigheid van de student tijdens het leerproces). Niet alle studenten willen doorstromen van mbo naar hbo. Je kunt daarom het 4de jaar ook niet te erg verzwaren voor studenten die niet naar het hbo willen doorstromen.

De opleiding stelt de vraag wat de ervaring van het panel is met doorlopende leerlijnen? In hoeverre moet er sprake zijn van doorlopende werkvormen en toetsing?

Het panel geeft aan dat dit niet gelijk hoeft te zijn, maar er moet wel een ontwikkeling in de doorlopende leerlijn zijn waar je naartoe werkt. Dit roept de vraag op wat je doet met deelnemers die alleen niveau 3 of 4 willen doen.

De opleiding geeft aan dat de vraag vanuit de markt komt om een (diplomagerichte) doorlopende leerlijn op te zetten. Daarnaast bestaat de marktvraag om medewerkers beroepstaakgericht op te leiden en deze trajecten te certificeren.

Het panel geeft met een voorbeeld aan dat het verpleegkundig beroep meer is dan alleen een optelsom van een aantal beroepstaken. Het gaat hierbij met name om een holistische blik op opleiden. Het panel gelooft in een doorlopende leerlijn, maar is van mening dat een medewerker niet alleen beroepstaakgericht kan worden opgeleid. Het gaat ook om het brede, overstijgende beeld dat een medewerker/deelnemer moet krijgen. Waar is de patiënt nu, welke aanpak past hier het beste bij etc?

Certificaatsgewijs opleiden van mbo 2 naar mbo 3 is mogelijk. Dit is een goede, kansrijke ontwikkeling met het oog op de actuele tekorten in de zorg.

Vraag 2:

Het panel juicht de ontwikkeling toe maar geeft ook aan dat je moet oppassen met hoger is beter. Soms willen studenten verzorgende (niveau 3) zijn/blijven en geen mbo-verpleegkundige (niveau 4). Belangrijk is om te kijken wat je extra voor de groep verzorgenden kunt bieden. Leervragen aan de hand van de eigen ervaringen in de beroepspraktijk zijn hiertoe een geschikte optie.

Het is belangrijk om inzichtelijk te maken wat je op welk niveau doet. Benoem daarbij duidelijk de competenties en hoe deze zich tot elkaar verhouden (wanneer wordt wat gedaan op welk niveau? Wanneer werk je op welk niveau?).

De opleiding geeft aan dat zij de NLQF-niveaus 3 t/m 6 voor verzorgenden en verpleegkundigen al inzichtelijk aan het maken zijn. Ze zijn deze niveaus aan het omzetten naar werkprocessen. Wat geconstateerd wordt is dat binnen het hbo veelal zelf toetsen worden ontwikkeld. Bij het mbo worden toetsen vaak ingekocht. Door de toetsen in te kopen is het lastiger om een doorlopende leerlijn vorm te geven. De didactiek staat in principe namelijk vast bij ingekochte toetsen. De opleiding overweegt daarom toetsen op mbo-niveau zelf te ontwikkelen. De opleiding/Avans+ oriënteert zich momenteel op een CREBO-aanvraag.

Het panel geeft aan dat mbo en hbo in didactiek anders is. Deelnemers hebben een andere levenservaring en andere kijk op de wereld. Mbo is meer taakgericht opleiden en werken. Bij de overgang van mbo naar hbo verschuift het accent van meer taakgericht naar meer reflectiegericht opleiden en werken. Advies: voorkom dat je hbo'ers taakgericht gaat opleiden. Verpleegkundige zijn is meer dan handen aan het bed. Wat probeer je ze extra mee te geven?

Het is belangrijk om EPA overstijgende competenties in te richten. Bewaak dat mbo ook meer is dan taakgericht werken.

De opleiding vindt co-creatie bij de ontwikkeling en uitvoering belangrijk. Belangrijk is echter ook dat professionals worden opgeleid die in de beroepspraktijk ook los van de werkgever kunnen denken en handelen.

Vraag 3:

Op de vraag hoe kun je de kwaliteit van een doorlopende leerlijn borgen? Geeft het panel het volgende aan;

Je hebt met twee verschillende kaders te maken. Neem hier de tijd voor. Zorg dat je processtappen goed doorloopt en archiveert. Betrek de examencommissies van Avans+ maar ook die van het mbo. Als je het proces niet goed laat verlopen en hiervoor niet de tijd neemt dan krijg je het dubbel zo hard terug.

De opleiding geeft aan dat de factor tijd vaak hun valkuil is. Onderwijsontwikkeling gebeurt vaak onder hoge tijddruk.

Waarop het panel aangeeft dat er tempo in mag zitten_maar neem de tijd voor de overgang. Als je wat korter door de bocht bent dan kost het je achteraf extra tijd om bij te sturen op kwaliteit.

Advies: hanteer een 'invoeringstoets': *'Gaan we dit daadwerkelijk invoeren op moment X of gaan we het verlaten naar moment Y (zodat alles beter is verantwoord).'*

Betrek studenten erbij, zij zijn degenen die het traject gaan volgen. Maak gebruik van een studentengroep om advies en feedback te geven (studentencommissie). Dit zorgt er ook voor dat studenten zich gehoord voelen.